Zaaknummer: 36176-2021
Documentnummer: 36176-2021:963682

Raadsvergadering d.d. 27 januari 2022

Aan de raad,

Onderwerp
Beleid Misbruik en oneigenlijk gebruik gemeente Laarbeek

Portefeuillehouder
F.L.J. van der Meijden

Beslispunten
1) Vaststellen van het misbruik en oneigenlijk gebruik beleid

Samenvatting
Het hebben van beleid met betrekking tot (het voorkomen van) misbruik en oneigenlijk gebruik is een belangrijke kapstok voor de gemeente om goed te kunnen functioneren en zorg te dragen dat risico's voor misbruik en oneigenlijk gebruik zoveel mogelijk worden beperkt. Het is tevens van belang vanuit landelijke vereisten omtrent de rechtmatigheidsverantwoording die het college bij de jaarrekening moet gaan afgeven en het is een vereiste vanuit de financiële verordening gemeente Laarbeek 2019.

Aanleiding
Er zijn helaas meerdere voorbeelden van misbruik en oneigenlijk gebruik bij zowel private ondernemingen als ook bij de gemeente. Een gemeente kan op diverse gebieden gevoelig zijn voor misbruik en oneigenlijk (M&O) gebruik. Bijvoorbeeld wanneer de aanspraak op bijvoorbeeld een uitkering, de verplichting om een heffing te betalen of de hoogte van een uitkering of subsidie of heffing afhankelijk is van gegevens die door een belanghebbende zelf worden verstrekt. Of facturen die verstuurd worden zonder tegenprestatie. Of informatie die onterecht vergaard wordt. Maar ook eigen functionarissen van onze organisatie kunnen in de verleiding of positie komen om handelingen te verrichten of juist na te laten om daarmee persoonlijk gewin te behalen.
Als gemeente wil je hier dan ook alles aan doen om dit te voorkomen. Daarom is het van belang dat doormiddel van maatregelen zoveel mogelijk wordt voorkomen dat misbruik en oneigenlijk gebruik plaatsvindt, respectievelijk dat dit tijdig wordt ontdekt. Deze nota is bedoeld om bestaand beleid te formaliseren, maar ook richting te geven aan de toekomstige activiteiten ten aanzien van bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik.

Beoogd effect en/of resultaat
Het in deze notitie geformuleerde beleid is een uiteenzetting van de belangrijkste uitgangspunten van de gemeente Laarbeek om het risico op misbruik en oneigenlijk gebruik zo laag mogelijk te hebben, te voorkomen, te bestrijden of te detecteren.

Argumenten

1.1 Naast de verantwoordelijkheid van de gemeente om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen (en hierdoor dus ook beleid voor te hebben), vormt het hebben van misbruik en oneigenlijk gebruik beleid ook een belangrijk onderdeel van de rechtmatigheidsverantwoording[1] die het college van b&w moet gaan afgeven vanaf boekjaar 2022.

1.2 Het belang van het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik is door de gemeenteraad ook erkent, waarbij ook in de financiële verordening gemeente Laarbeek 2019 in artikel 17 lid i is vastgelegd dat het college zorg draagt voor: "het beleid en de interne regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen en eigendommen".
Deze notitie geeft invulling aan dit overall beleid.

Kanttekeningen o.a. financiële, juridische, communicatieve en veiligheidsaspecten

1.1 Uit het beleid blijkt wel dat er zoveel mogelijk wordt gedaan om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen / bestrijden of te detecteren. En dit ook breed ingestoken wordt. Dit is echter geen zekerheid dat het niet of nauwelijks zal voorkomen. Er wordt uiteraard getracht om het risico zo klein mogelijk te maken en indien het toch optreed snel te kunnen herstellen en de schade zo gering mogelijk te houden.

1.2 Vaststelling van een beleidsnotitie zorgt er niet voor dat het M&O beleid ook meteen zo wordt uitgevoerd en de risico's sterk zijn verlaagd. Er moet uiteraard ook naar gehandeld worden. Dit wordt geborgd bij de verschillende aspecten, van privacy en gegevensbescherming, tot de interne controle, rechtmatigheidsverantwoording en integriteitsbeleid en het afleggen van de ambtseed.
Voordeel is dat er binnen verschillende beleidsterreinen reeds uitvoering wordt gegeven aan M&O in de diverse verordeningen, specifieke regelingen en processen over dit onderwerp.
Monitoring van het M&O beleid en verdere verbeteringen in het kader van Plan, Do, Check, Act cyclus is wel essentieel voor de verdere doorontwikkeling.
Naar verwachting zal er geen extra capaciteit of extra kosten benodigd zijn voor de uitvoering van het M&O beleid.

[1] Het college van b&w is vanaf 2023 voor het eerst zelf verantwoordelijk voor het afgeven van een rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening over boekjaar 2022. Een van de controle criteria voor deze verantwoording is Misbruik & oneigenlijk gebruik.

Vervolgstappen
Na vaststelling van het beleid door de gemeenteraad wordt dit op de gebruikelijke manier gepubliceerd. Daarnaast wordt uitvoering gegeven aan het beleid en komt dit ook voor het eerst bij de gemeenteraad terug bij de rechtmatigheidsverantwoording over boekjaar 2022.

Bijlagen (meegezonden stuk(ken), ter inzage gelegde stukken)
1) Misbruik en oneigenlijk gebruik beleid gemeente Laarbeek

Het college van burgemeester en wethouders,
gemeentesecretaris van Laarbeek

J.W.M. van de Ven

de burgemeester van Laarbeek

F.L.J. van der Meijden